Book Reviews

- M.A. van Bakel, Frederic L. Pryor, *The origins of the economy. A comparative study of distribution in primitive and peasant economies.* Academic Press, New York 1977. XVIII + 475 blz.
- H.J. de Graaf, W. Ph. Coolhaas, *Generale missiven van Gouverneurs-Generaal en Raden aan heren XVII der Verenigde Oost-Indische Compagnie. Deel VII. 1713-1725.* s-Gravenhage 1979. Rijks geschiedkundige publicatiën. Grote Serie 164.
- F.G.P. Jaquet, P. Sutikno, J. Bastin, *Nineteenth century prints and illustrated books of Indonesia; with particular reference to the print collection of the Tropenmuseum, Amsterdam; a descriptive bibliography.* Utrecht etc., Het Spectrum, 1979. XIV, 386 pp. Ills., B. Brommer (eds.)
- S. Kooijman, Adrienne L. Kaeppler, *Artificial curiosities being an exposition of native manufactures collected on the three Pacific voyages of Captain James Cook, R.N. at the Bernice Pauahi Bishop Museum January 18, 1978 - August 31, 1978 on the occasion of the Bicentennial of the European discovery of the Hawaiian islands by Captain Cook - January 18, 1778.* Bernice P. Bishop Museum special publication 65, Honolulu, Hawaii, 1978.
- J.G. Oosten, Marcel Mauss, *Seasonal variations of the Eskimo. A study in social morphology.* Marcel Mauss in collaboration with Henri Beuchat. Translated, with a foreword by James J. Fox. Routledge

This PDF-file was downloaded from <http://www.kitlv-journals.nl>

BOEKBESPREKINGEN

Frederic L. Pryor, *The Origins of the Economy. A Comparative Study of Distribution in Primitive and Peasant Economies*. Academic Press, New York 1977. XVIII + 475 blz. Prijs \$ 21.50.

M. A. VAN BAKEL

Dit boek is een gedegen stuk werk, dat een groot aantal van zijn niet geringe pretenties ook waar maakt. Het is een uiterst verhelderende en stimulerende studie van een econoom, die goed op de hoogte is van de voor hem relevante antropologische literatuur. Mede hierdoor is het boek belangrijk voor antropologen (maar ook voor historici, economen en sociologen).

Met behulp van een steekproef van 60 pré-industriële samenlevingen wordt een groot aantal hypothesen met betrekking tot verschillende vormen van distributie getoetst. Hiertoe stelt de schrijver eerst een typologie op van alle mogelijke vormen van distributie. Hij onderscheidt daarin allereerst "exchange" (ruil) en "transfers" (overdracht). Bij exchange maakt hij een onderscheid tussen market exchange en reciprocal exchange, terwijl hij bij transfers centric en non-centric transfers onderscheidt. Hierna toetst hij zoveel mogelijk hypothesen (verzameld uit de literatuur, of waar dan ook vandaan) met betrekking tot oorzaken voor het bestaan van die verschillende typen van distributie. Bovendien probeert hij te bepalen op welk niveau van economische complexiteit de verschillende vormen van distributie voorkomen. De verschillende niveaus van economische complexiteit voor zijn samenlevingen verkrijgt hij vooral door gebruik te maken van de bevindingen uit Carneiro's scalogram-analyse. Ook Pryor vindt geen geheel bevredigende oplossing voor het probleem hoe interpretatie van gegevens van één tijdstip verklaringen voor historische ontwikkelingen kan geven. Carneiro's benadering — gecombineerde contemporaine én historische analyse — is wel de op dit moment best denkbare. Wat dit probleem betreft suggereert de titel van het boek dan ook meer dan het geeft. Men kan echter de titel ook anders interpreteren. Namelijk dat een onderzoek wordt gedaan naar de oorzaken van, c.q. voorwaarden voor, het bestaan van de verschillende vormen van economie. Deze laatste pretentie wordt in het boek wel waargemaakt. Het belang van het boek wordt nog versterkt door de ware stortvloed van gegevens en resultaten. Mede hierdoor zijn punten van kritiek makkelijk aan te geven, hoewel het geven van oplossingen hiervoor niet altijd even simpel is. Desondanks wil ik toch wel enkele kritische kanttekeningen geven.

Het eerste punt van kritiek slaat op zijn tabel C.4 van pagina 432. In tegenstelling tot de meestal zeer gedegen werkwijze die in de rest van zijn boek gevolg wordt, volgt hij voor de constructie van zijn "Land Scarcity Index" de methode: "Therefore, following intuitive notions I constructed the Table C.4 and assigned values from 0 through

6 to the various density-fallow system combinations" (p. 432). Wanneer men echter stelt: "I hope that the propositions generated in the process of framing such statements to allow empirical testing will displace many of the vague generalizations now found in the literature" (p. 3), dan doet de werkwijze bij de constructie van deze tabel op zijn minst wat vreemd aan. Gelukkig is dit, voor zover ik kan nagaan, een van de weinige missers in dit boek.

Ernstiger vind ik echter, zoals ik al eerder heb aangeduid, zijn verwarring van "oorzaken (voorwaarden) voor bestaan" van bepaalde verschijnselen, met "oorzaken voor het ontstaan" van diezelfde verschijnselen. Wanneer men dit boek beschouwt als een onderzoek naar de oorzaken (voorwaarden) voor het bestaan van bepaalde vormen van distributie en naar de kenmerken van die verschillende vormen, dan verdient het alle lof. Echter de (niet al te) impliciete idee hier achter dat deze oorzaken tegelijk ook de oorzaken voor het ontstaan van die verschillende vormen zouden opleveren is op zijn zachtst gezegd betwifelbaar.

Tot slot wil ik nog ingaan op zijn stelling: "In short, the concept of 'reciprocity' has certain mythic qualities to both Western social scientists and natives. Although myths are important social entities and, as such, deserve to be studied, this does not mean that we, as scholars, need to believe them" (p. 101). Dit zou dan slaan op het idee bij met name de sociale wetenschappers, dat ruil tussen sociaal gelijken bij "primitieve" volken "inherently balanced" zou zijn. Naar aanleiding van een onderzoek in het dorp Sugluk van de Sallumiut Eskimo, komt hij tot een andere conclusie. Dit onderzoek naar aantal en duur van wederzijdse bezoeken gecombineerd met aantal en omvang van wederzijdse giften en diensten toont een grote mate van "unbalance" in de reciprociteit. In grote lijnen kan ik het wel eens zijn met zijn stelling dat er naast "balanced reciprocity" ook vormen van "unbalanced reciprocity" bij sociaal gelijken kunnen voorkomen. (Ik stel het hier nog positiever dan Pryor zelf doet). Mijn bezwaar geldt echter het feit dat hij tot deze conclusie komt alleen op basis van louter meetbare gegevens als bezoeken, giften en dergelijke, waarbij hij andere — niet-meetbare factoren — afdoet met: "Those readers who, for mystical reasons, believe that all interpersonal transactions must be balanced will undoubtedly be able to find social invisibles which we have not discussed which will 'balance' the transactions; similarly, those who, for mystical reasons, believe that all interpersonal transactions must be unbalanced will undoubtedly be able to find still more social invisibles which will make the transactions accounts unbalanced again. Such foolish games can be played indefinitely" (p. 95).

Uit dit verhaal kan men in ieder geval opmaken dat deze "social invisibles" (o.a. prestige, status, en dergelijke) een rol spelen. Dat beter dient te worden onderzocht welke rol ze spelen is ook duidelijk. Dat ze buiten beschouwing kunnen worden gelaten, omdat ze moeilijk of (nog) niet meetbaar zijn, is onzin. Gelukkig is Pryor zelf zich hier ook meer van bewust dan uit bovenstaand citaat mocht blijken, gezien zijn pogingen de gevonden "unbalances" te relateren aan een aantal van

deze "social invisibles". Maar om op grond van een (zelfs onvolledige) "etic" benadering, aanwijzingen, die geleverd worden door "emic" statements, als "irrelevant" (of "foolish games") terzijde te schuiven, gaat me toch te ver.

Generale Missiven van Gouverneurs-Generaal en Raden aan Heren XVII der Verenigde Oost-Indische Compagnie. Deel VII. 1713-1725. Onder redactie van Dr. W. Ph. Coolhaas. 's-Gravenhage 1979. Rijks Geschiedkundige Publicatiën. Grote Serie 164.

H. J. DE GRAAF

Wederom is met de regelmaat van de klok een deel, het zevende, van de Generale Missiven in druk verschenen, helaas het laatste dat door de kundige hand van Dr. W. Ph. Coolhaas geheel zal zijn verzorgd. Uiteraard is dit weer een belangwekkend deel, niet alleen omdat over deze periode, 1713-1725, nog betrekkelijk weinig is uitgegeven. Doch, ofschoon de gouden tijd der V.O.C. voorbij is en de zilveren is aangebroken, toch tonen deze 762 bladzijden weer aan, hoever de activiteiten dezer grote handelscompagnie zich nog uitstrekten en met welk een rijke verscheidenheid van onderwerpen haar Bestuur zich bezighield.

Bij naartstige lezing van dit zware boekdeel ontmoet men soms belangwekkende zaken. Daar vindt men op blz. 122 het merkwaardige feit, dat op de dank- en vierdag van de vrede van Utrecht, de Sunan Paku Buwana niet alleen besloten had, "die plegtigheyt nevens alle sijne soonen en voornamen hofsgrouten, nae de Hollandsche weyse gekleet, binnen 's Comps-vastigheyt tot Cartasoura" bij te wonen, "maar ook op de sijne begeerd, dat deselve dat op andere vreugdetijden mede altoos soodanigh soudien hebben te observeeren en nae te komen". De eerste keer gaf dit al eigenaardige moeilijkheden, daar slechts weinigen over een Europees kostuum beschikten. Naar ik in het Inkomend Bataviaas Briefboek las, moesten de hofgroten toen de hulp van eenvoudige Compagniesdienaren, zoals soldaten en matrozen, inroepen om van deze een broek, of van gene een buis of muts te lenen, hetgeen een wonderlijke vertoning gaf. Daar de Nederlandse bezettingen der loge zich hierover vermaakten, werden ze over dit ongepast gedrag vanuit Batavia streng berispt. Het was ongepast om over de Javanen te lachen, die toch hun best hadden gedaan.

Zeer bijzonder is het op blz. 194 vermelde gebruik van dezelfde Sunan om zich bij het vorderen der jaren "uyt een verkeerde Mahumetaanse superstitie... sig van deseelvs hoofdharen te ontblooten off scheren, en vervolgens alle sijne onderdanen op straffe des doods gelast hem daerin na te volgen". M.i. terecht verbeterd de uitgever in de tekst, waarin vermeld wordt, dat zijn vader en grootmoeder hem hierin zouden zijn voorgegaan, dit in vader en broeder (t.w. Mangku-Rat I en II) en ik herinner mij ook iets dergelijks over de broeder lang geleden in een archiefstuk der Compagnie gelezen te hebben.

Tragischer van karakter is het bericht over de vermaarde Pieter

Erbervelt (blz. 597), inhoudende dat deze ongelukkige een handeltje in "gecaracterde coperplaatjes" zou hebben gedreven, welke hun dragers onkwetsbaarheid bezorgden, t.w. "schoot- en steekvrij" maakten. Het einde dezer historie is alle lezers bekend.

Uiteraard zal men bij de lectuur op kleine oneffenheden stuiten, die wij verder onbesproken zullen laten. Slechts twee tekortkomingen zullen wij trachten aan te vullen.

Zo wordt op blz. 224 het droevig einde aangeduid van de vermaarde "Roomse priester Joan Baptista Sidoti", die het afgesloten Japan binnendrong, daar betrappt en opgesloten werd. Hij had evenwel de man en de vrouw, die hem van voedsel voorzagen "in de Roomse religie onderwezen en gedoopt". Daarom werd hij (blz. 204) "voor zijn overige levenstijd" opgesloten "in een kleen en hecht vierkant hokje, lang, breed en hoogh ontrent $4\frac{1}{2}$ à 5 voeten". Dit belangrijke gegeven omtrent Sidoti's einde had kunnen aangevuld worden door een verwijzing naar een artikel in het zendingstijdschrift *De Heerbaan* uit 1948.

Op blz. 544 wordt voorbarig de dood van een zekere Grawakanda, "den grootsten raadsman van den rebelleerende Prince Poerbaya", vermeld. Dit "Grawakanda" kan verbeterd worden tot "Garwakanda", die niet Purbaya's raadsman was, doch de kwade geest van diens broeder pang. Blitar (*Babad Tanah Djawi* blz. 348). Hij was het, die zijn meester Blitar zou opgestookt hebben, om tegen diens broeder de Sunan op te staan. Deze had n.l. Garwakanda's zoon Ragum, die de orde in de Kraton had verstoord, laten opsluiten. Bij de vergeefse aanval op de Kraton wordt in elk geval toch Ragum bevrijd. Bij de verheffing van pang. Blitar te Karta (Karta-Sekar) tot sultan wordt Garwakanda tot patih verheven onder de titelnaam van tumenggung Djaja-Brata. In die functie bestrijdt hij de Kumpenie bij Mrebung. Na de dood van pang. Blitar te Malang begeleidt hij het lijk naar Karta-Sura. De gedrukte en vertaalde Babad zwijgt verder over hem, doch in de generale missive van 20 jan. 1722 duikt zijn naam weer op. Er blijken dan nog maar heel weinig weerspannige prinses over te zijn, doch men betwijfelt, of "dat hardneckige volk sig wel sal submitteeren, uyt vrees van med soo veel rigeur te sullen werden uyt de wereld geholpen, als dat onlangs te beurt is gevallen aan den Tommangon Jayabrata ende synen sone Soeradria med nogh 2 andere Javanen uyt het gevolg van Balitar".

Had tumenggung Djaja-Brata met zijn zoon Sura-Dria (de vroegere Ragum?) zich willen onderwerpen en waren zij daarvoor door hardnekkige rebellen vermoord? Men zou dit kunnen nazien in het Inkomend Bataviaas Briefboek of de niet vertaalde Babad (uitgave Balai Pustaka).

Het heeft dus wel enig nut, behalve de Nederlandse ook de Javaanse bronnen te raadplegen, want anders had men Garwa-Kanda niet met Djaja-Brata kunnen gelijkstellen. Dit zal voor de volgende delen der Generale Missiven ietwat ingewikkelder worden, omdat daarvoor Olthof's vertaling ons in de steek laat.

De voortzetter van Dr. Coolhaas' verdienstelijk werk, Dr. J. van Goor, zal daartoe enigszins van het Javaans op de hoogte dienen te zijn.

Bastin, J., and B. Brommer. *Nineteenth century prints and illustrated books of Indonesia; with particular reference to the print collection of the Tropenmuseum, Amsterdam; a descriptive bibliography*. Utrecht etc., Het Spectrum, 1979. XIV, 386 pp. Ills.

F. G. P. JAQUET EN P. SUTIKNO

Op het gebied van geïllustreerde publikaties over Indonesië is praktisch geen naslagwerk verschenen. Eigenlijk hebben we alleen de beschikking over het werk van J. Landwehr, *Studies in Dutch books with coloured plates, published 1662-1875*, dat in 1976 bij Junk verscheen. Uit de titel echter blijken reeds de beperkingen.

Met meer dan gewone belangstelling namen we dan ook kennis van het werk van Bastin en Brommer. Helaas blijkt het boek minder te bieden dan de titel pretendeert. Er is namelijk geen sprake van een bibliografie, zoals uit een steekproef in de bibliotheek van het KITLV is gebleken. In de eerste rubriek al (land- en volkenkunde van Nederlandsch Oost-Indië in het algemeen) zijn meer dan tien titels te vinden die Bastin en Brommer niet hebben behandeld. Het is natuurlijk mogelijk dat de "particular reference to the print collection of the Tropenmuseum" het selectie criterium aanduidt, maar dat had in de inleiding wel eens duidelijk gezegd mogen worden.

Over de wel behandelde boeken zijn vele nuttige en ook wel nieuwe gegevens te vinden in het tekstgedeelte van 47 pp. en de daarbij behorende 705 (!) voetnoten. De tekst, die uit een min of meer chronologisch geordende opsomming van feiten bestaat, is overigens dodelijk vermoeiend te lezen, ook al door de vele voetnoten die soms kleine artikelen op zichzelf zijn.

Veel plaats is ingeruimd voor de reproducties van de prenten: 107 in kleur en 300 zwart-wit. De beschrijving ervan maakt een gedegen indruk. Consequent worden de originele titels vermeld, waarna de gegevens over druktechniek, afmetingen, de namen van grafici en tekenaars en de vindplaatsen volgen. Des te verwonderlijker is de behandeling van de reproducties zelf. Het geheel maakt de rommelige indruk van een in het ongerede geraakt prentenkabinet. Allerlei formaten zijn zonder veel systeem bijeen gepropt en van onderschriften voorzien zonder dat er blijkbaar van enig beginsel is uitgegaan. Nu eens wordt namelijk de naam van de graficus genoemd, dan weer van graficus en tekenaar. Bovendien is er geen directe relatie te vinden met het tekstgedeelte noch met de index. Tot overmaat van ramp bewees de uitgever de auteurs een slechte dienst met de povere kwaliteit van de reproducties.

Het boek wordt afgesloten met een aantal biografieën van tekenaars (de biografische gegevens over de grafici zijn in de voetnoten te vinden), een lijst van geraadpleegde literatuur, een lijst van behandelde boeken en een index. Helaas valt hierop ook het een en ander aan te merken. We geven enkele voorbeelden.

In de biografie van Junghuhn viel het ons op dat A. E. Fritze daarin tot drie keer voorkomt als Fritz. In de literatuurlijsten worden Engelse

(met veel hoofdletters) en Nederlandse regels voor de titelbeschrijving door elkaar gebruikt. De titels worden bovendien bekort, zodat essentiële informatie verloren gaat. Het werk van D. [B.M.] Buur staat beschreven als *Persoonlijke Documenten Nederlands-Indië/Indonesië*. Weggelaten is de ondertitel: "keuze-bibliografie". De boeken zijn overigens op een merkwaardige wijze gealfabetiseerd. A. J. Bernet Kempers is te vinden onder Bernet, terwijl E. Breton de Nijs gezocht moet worden onder Nijs, E. Breton de. In de lijst van behandelde boeken treffen we onder de D aan: De Bandjermasinsche Krijg, Deeleman, C. F., De Europeaan etc.

Tenslotte de index, naar onze mening altijd een van de belangrijkste gedeelten van een naslagwerk. Deze verwijst slechts naar tekst, voetnoten en de biografieën. Een geluk is dat het boek goed gebonden is, want het vergt soms veel geblader om in de verschillende onderdelen van het boek een exacte titel te vinden. Nu heeft bladeren het voordeel dat men soms iets bij toeval ontdekt. Zoekend via het trefwoord "Batavia; harbour" naar de rede van Batavia ca. 1850 vonden wij dat de haven behalve in noot 22 en 562 (die de index opgeeft) ook in de noten 476, 606 en 692 wordt vermeld.

De auteurs schrijven in hun inleiding dat ze "in many essentials the information recorded by Tiele and Landwehr" hebben moeten corrigeren, zonder daarbij (althans in de inleiding) te vermelden waar het precies om gaat. Wij zouden daar tegenover willen stellen, dat de auteurs er goed aan zouden hebben gedaan eens lering te trekken uit het werk van Landwehr. Diens boek is in ieder geval bibliografisch beter verzorgd, praktischer in het gebruik (de registers verwijzen direct naar de boektitels) en bovendien veel mooier uitgevoerd. Bastin en Brommer hebben een boek geproduceerd met te veel gebreken tegen een te hoge prijs: fl. 250,—.

Adrienne L. Kaeppler, *"Artificial Curiosities" being an exposition of native manufactures collected on the three Pacific voyages of Captain James Cook, R.N. at the Bernice Pauahi Bishop Museum January 18, 1978 - August 31, 1978 on the occasion of the Bicentennial of the European Discovery of the Hawaiian Islands by Captain Cook - January 18, 1778*. Bernice P. Bishop Museum Special Publication 65. Honolulu, Hawaii, 1978.

DR. S. KOIJMAN

'Artificial curiosities', we are told, is the eighteenth-century term for ethnographic artifacts. It is also the title given to the exhibition opened in the Bishop Museum in Honolulu on the 18th of January, 1978, 200 years after James Cook first sighted the Hawaiian Islands. For this exhibition designed by Dr. Kaeppler — which the reviewer had the good fortune to see — about 400 items were brought together from museums and private collections in the United Kingdom, Ireland, the European continent, Australia, New Zealand, the Society Islands, Hawaii, and the North American mainland. All of these objects, which were displayed in a fascinating way, had originally been collected during Cook's voyages.

The volume under review is referred to by both the Governor of the State of Hawaii, who provided the Foreword, and the author herself as the catalogue prepared for the exhibition. It is, however, much more than that, since it mentions and describes approximately 2,000 objects representing all of the ethnographic items whose acquisition Dr. Kaeppler was able to establish or could assume with a high degree of certainty — on the basis of a very extensive and highly detailed ethno-historical investigation — had been made during the voyages of Captain Cook.

In the Preface the author says that she first became interested in this subject in 1969, when she was doing research on the material and social aspects of the Tongan culture after Cook's time and was confronted by a crucial problem: 'There simply was no corpus of material documented as of undoubted Cook provenance that I could use' (p. XIII). During the next eight years she investigated the 'Cook collections' in the Old World, the New World, Australia, and Oceania, making use of documents which enabled her to trace the route taken by a given object from collector to collector and also of illustrations made during a particular voyage. Some of these investigations have been described and the results reported in publications.

The Cook-voyage material authenticated by Dr. Kaeppler's research comprises important collections from Hawaii, Tahiti, Tonga, and New Zealand (320, 374, 548, and 314 items, respectively), a group of 35 pieces originating from the Marquesas Islands, and some material from Rurutu and the Austral Islands (9 items), the Cook Islands (2 items), and Easter Island (8 items). Melanesia is represented by New Caledonia (53 items) and the New Hebrides (45 items). Except for a group of 30 Pacific objects of unknown provenance, the remaining material derives from circumpacific culture areas in the north (the present-day Vancouver Island, British Columbia, Alaska, the vicinity of the Bering Strait, the Aleutian Islands, and Kamchatka) and the extreme south (Tierra del Fuego), and numbers 253 pieces. The Australian Aborigines are represented by six objects.

This body of material and the book in which it is presented make it possible to form a picture of the material culture — and thus of other aspects of the culture as well — of a number of island regions of Oceania at the end of the eighteenth century, in other words before any intensive contact with European culture had occurred. For Hawaii, Tahiti, and Tonga this picture is made so clear by the nature and the abundance of the available material that it provides a basis for the investigation of the cultural changes induced by Western influences. The material itself provides us with concrete evidence pertaining to the 'zero point of contact influences' (see B. Malinowski, *The dynamics of culture change*, New Haven 1945, p. 28), a concept which has been further worked out for the Inuit of East Greenland by Gert Nootér (*Change in a hunting community of East Greenland*, Folk 14-15, 1972/1973). The localization of this zero point forms the special value and unique importance of Dr. Kaeppler's ethno-historical research and of this book embodying her results.

In any work on material culture, the illustrations are of course

extremely important. This holds even more true if, as in the present case, the objects are spread over almost the entire world. The photographs of a number of objects in this volume are good, and the colour photographs of Hawaiian featherwork in particular form a valuable contribution to the study of this exquisite material which marks one of the high points of the artistic creativity of these Polynesians. But, unfortunately, a number of illustrations in the book are photographically inadequate. For example, the photographs of Tahitian tattooing needles (Figs. 230-232) and Tongan food pounders (Fig. 470) are out of focus. Others have disfiguring shadows (Figs. 263, 293, and 473). A number of the colour photographs — for instance those of the Tahitian gorget (Fig. 218) and the Maori *taiaha* (Fig. 376) — show a pronounced blue tinge which is misleading. A few of the pictures fall just short of providing adequate detailed information, such as those of the extremely interesting collection of Tongan clubs from the Royal Albert Memorial Museum at Exeter (pp. 238-240). It is also regrettable that on Roberts' Chart of Cook's Voyages (Fig. 23) the routes of the three voyages cannot be distinguished.

Nevertheless, the shortcomings of the visual presentation are more than compensated for by the book's value as an inventory of authentic Cook-voyage material. It will unquestionably serve as an indispensable basis for all those who are concerned with developments which occurred in the Pacific cultures after the coming of the white man and under the influence of his culture. The same will undoubtedly hold for the author when, after an interruption of eight years, she resumes her study of cultural changes on Tonga. I wish her every success in this work.

Seasonal Variations of the Eskimo. A Study in Social Morphology. Marcel Mauss in collaboration with Henri Beuchat. Translated, with a foreword by James J. Fox. Routledge & Kegan Paul, London, Boston and Henley 1979.

J. G. OOSTEN

Marcel Mauss is one of the most important anthropologists of the twentieth century. We should therefore welcome the English translation of his "Essay sur les variations saisonnières des sociétés Eskimos: étude de morphologie sociale", even though nearly seventy-five years have passed since its first publication.

It is remarkable how little has been done with Mauss' insights either by arctic anthropologists or by anthropologists interested in ecological problems.

To some extent this can be explained by the lack of an adequate theoretical framework in traditional anthropology. Fortunately this situation has changed through recent developments in anthropology.

The publication of this essay in the English language with a very clear introduction by James Fox can be considered a tribute to the relevance of Marcel Mauss for modern anthropology.

W. F. Schneeberger, *Contributions to the Ethnology of Central Northeast Borneo (Parts of Kalimantan, Sarawak and Sabah)*. The University of Berne, Institute of Ethnology, Berne 1979. Series: *Studia Ethnologica Bernensia*, no. 2. 143 pages. Maps, figures, plates.

JÉRÔME ROUSSEAU

The material for this short book (74 pp. of text) was collected at the occasion of a geological survey of central northeastern Borneo in 1939. The framework for the ethnological observations was therefore determined by external factors. This book merits attention mostly as a primary document on a little-known area. After a brief chapter on the Orang Tidong, an Islamized coastal group, the author classifies the groups of the interior on the basis of their house types, languages, burial customs and ceremonies while receiving guests. From the strict viewpoint of ethnic classification, Schneeberger's contribution is minor; he clearly distinguishes the two groups which have confusingly been called by the same name, Murut, in the literature. But the difference between the Kelabit Murut (Schneeberger's "Kelabit"), found mostly in Sarawak, and the Idahan Murut (Schneeberger's "Murut"), who live primarily in Sabah, had already been documented (see Prentice 1970; LeBar 1972: 153-163). Schneeberger's linguistic comparison is consistent with these findings, but, based as it is on 11 words, it adds little to them. On the other hand, burial customs and ceremonies while receiving guests do not establish a clear distinction between the "Kelabit" and the "Murut". The discussion of the ethnic diversity is also weakened by Schneeberger's acceptance of the fictitious ethnic category "Kalamantan", invented at the beginning of this century by Charles Hose to include all the small and little-known groups which he could not otherwise classify.

The merits of Schneeberger's work lie elsewhere. It describes precisely the distribution of the Kelabit Murut and Idahan in Indonesian Borneo. His fine map on settlements, house types and languages in central northeast Borneo will be an invaluable tool for research on central Borneo. Also, while the data on house types and burial customs do not add to our knowledge of the distinction between Idahan and Kelabit Murut, they will help in understanding the subdivisions *within* those groups. Data on salt-making among the Kelabit, and on the distribution of irrigated rice fields in the Kerayan-Kelabit highland, are also important additions to our knowledge of the area.

The third chapter describes megalithic monuments in the Kerayan-Kelabit highland. This is a valuable addition to Harrison and O'Connor (1970), which dealt with Sarawak and Sabah. In particular, a detailed map indicates the distribution of various megalithic monuments (single menhirs, menhir pairs, tetraliths, menhirs with stone slab, dolmens, urn-dolmens, urns and troughs). Again, the descriptive section is the most valuable part of this chapter: the attempt to explain their significance by reference to Assam, Sumatra and other parts of Indonesia, is not uninteresting, but it remains very tentative.

The book contains over 100 photographs which illustrate agricultural practices, architecture, people, charms, burials and megaliths. They constitute a useful element in the ethnographic description of this area of Borneo.

This book will be useful primarily to Borneo specialists and to those interested in megaliths of South-East Asia. As a collection of ethnographic notes on a little-known area of Borneo, its publication is most welcome. However, the cursory survey of the relevant literature on the groups of central Borneo which, with the exception of Harrison (1959), ignores all publications after 1940, exposes this book to some criticism. The author cannot be held responsible for W. Marshall's preface, but one cannot let pass without comment the latter's statement that "next to no ethnological information is available on [Borneo's] central north-eastern area . . . Only from the geographical and morphological point of view was this area known through a contribution by the present author, published in 1945". From a rapid survey of my files, I found 50 publications devoted to the Kelabit alone (and this does not include the many papers of Tom Harrison in which he referred to them). However, one must agree with Marshall that "Dr. Schneeberger's contribution . . . fills a major gap in our ethnological knowledge about Borneo as far as 'basic facts' are concerned".

REFERENCES

- Harrison, Tom
1959 *World within; a Borneo story*, London: Cresset Press.
- Harrison, Tom and Stanley J. O'Connor
1970 *Gold and megalithic activity in prehistoric and recent West Borneo*, Ithaca, NY: Southeast Asia Program, Dept. of Asian Studies, Cornell University, Data paper no. 77.
- LeBar, Frank M.
1972 *Ethnic groups of insular Southeast Asia*. Vol. 1: *Indonesia, Andaman Islands, and Madagascar*. New Haven: HRAF.
- Prentice, D. J.
1970 'The Linguistic situation in northern Borneo', in: S. A. Wurm and D. C. Laycock, eds., *Pacific Linguistic Studies, Pacific Linguistics, Series C.*, No. 13.